

ACTA DE LA SESSIÓ NÚM. 20/2009 EXTRAORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE 19 DE DESEMBRE DE 2009

Identificació de la sessió:

Núm. 29/2009

Sessió: extraordinària

Data: 19 de desembre de 2009

Horari: 12.15 a 12.30 hores

Lloc: Sala de sessions de l'Ajuntament de Manacor

Assistents

President

Antoni Pastor Cabrer

Regidors

Pel grup municipal del PP

1. Mesquida Ferrando, Antoni
2. Febrer Gelabert, Isabel
3. Vecina Castillo, Andrés
4. Rosselló Cerdà, Pedro
5. Sureda Fons, Antonio
6. Bosch Lliteras, Llorenç
7. Riera Mascaró, Catalina
8. Bover Sansó, Maria
9. Nicolau Girart, Rafel

Pel grup municipal ALM-UM

1. Julve Caldentey, Catalina
2. García Boza, Salustiano
3. Mateu Capllonch, Francisco

Pel grup municipal AIPC

1. Amer Artigues, Bernat

Pel grup municipal PSM-Esquerra-Verds

1. Gayà Riera, Sebastià
2. Llodrà Gayà, Joan
3. Oliver Gomila, Miquel

Pel Grup Municipal Socialista

1. Roman Quetglas, Rosa Júlia
2. Castellano Gallardo, José Miquel
3. Morey Fernández, Francisca Maria

Secretari general

Antoni Benlloch Ramada

Absències

Joan Gomila Capó (excusa)

Ordre del dia, desenvolupament de la reunió i acords:

Únic. Proclamació del Sr. Miquel Àngel Riera com a fill il·lustre de la ciutat de Manacor

El president obri la sessió i es procedeix a tractar els punts de l'ordre del dia.

Únic. Proclamació del Sr. Miquel Àngel Riera com a fill il·lustre de la ciutat de Manacor

CONCLUSIONS DE LA PONENT Sra. Isabel Febrer Gelabert:

“L’obra literària

Miquel Àngel Riera va escriure un conjunt de sis llibres de poesia, sis novel·les i dues obres de narració curta. No és una obra molt extensa, des del punt de vista quantitatiu, però sí que en aquestes obres Riera aconsegueix un alt nivell de perfecció estilística i un notable grau d’originalitat, una aportació que esdevé cabdal en el conjunt de les lletres catalanes. A l’autor l’importava molt més el compromís amb la feina ben feta, madurada i perdurable que no la producció constant i prolífica. Des del seu univers poètic fins a la temàtica que inspirà la seva narrativa, Riera conforma un món on la paraula i la bellesa se nuen en un projecte de recerca inconformista de la perfecció.

Miquel Àngel Riera no tan sols ens va deixar una important obra literària sinó que també ens va demostrar un sentit de responsabilitat envers l’acte de crear, una implicació que el va tenir ocupat tota la seva vida i que suposa, encara avui, un referent inevitable per als nous creadors, un motiu de satisfacció per als lectors així com, també, un honor per a tots els manacorins que senten com la paraula d’un dels seus veïns s’eleva per damunt del discurs general, de la creació literària habitual . La seva paraula ret homenatge a la bellesa, explora els viaranys de la llengua, la llengua que parlam cada dia, que empram quotidianament en el nostre acte de comunicació permanent, una llengua que Miquel Àngel Riera va fer més gran, més completa i més nostra.

La poesia

El primer poemari publicat per Riera fou *Poemes a Nai* (1965), un llibre que va tenir un fort impacte en els cercles literaris de Mallorca durant el anys seixanta. Els tretze poemes que el conformen afronten el tema amorós amb un llenguatge absolutament renovador. Per a Xavier Bru de Sala es tracta d'un llibre iniciàtic "un dels més rars llibres iniciàtics de la lírica catalana". D'aquest poemari sorgeix la sentència: "*T'estim però me'n fot*", un vers que restarà per sempre viu en la nostra literatura com a descripció directa i fidel de la paradoxa permanent de l'amor més passional.

Després d'uns anys de silenci Riera tornà a la poesia amb *Biografia* (1974). L'autor persegueix amb aquest volum un plantejament més personal davant la vida, davant el món. És una poesia més discursiva. Com afirma Francisco Díaz de Castro: "Es tracta (...) d'afirmar una imatge personal d'ell mateix en el present a través de la trajectòria recorreguda, així com la descripció dels condicionaments històrics, espacials i humans que han portat el poeta a ser qui és".

Al 1979 apareix *La bellesa de l'home*, llibre escrit entre 1971 i 1972. En aquesta obra, tal com insinua el títol, Riera en fa una exposició de la seva reflexió estètica. "La bellesa de l'home és que crea bellesa", ens diu Riera. La bellesa: un tema central de la seva obra i el seu pensament. I l'home, l'artífex de la bellesa i també un objecte permanent en la reflexió de Riera. Per a Pere Rosselló Bover, Riera defensa en aquest obra un nou humanisme tot i ésser conscient que "l'home és un llop per a l'home".

Paràbola i clam de la cosa humana (1974) es troba dins la mateixa tònica de l'obra anterior. Es tracta d'un manifest en defensa de la llibertat individual amb una atenció especial a l'amor físic, al llenguatge del cos:

*De tu, el que més m'agrada
és que siguis de carn,
que em pertanyis a mi
i que, a més a més
existeixis*

El *llibre de les benaventurances* (1980) continua explorant aquesta dimensió corporal de l'amor i apunta envers un conjunt de vint-i-sis poemes de caràcter més intimista, amb una estructura més narrativa. "Qui t'estima es mon cos", escriu l'autor al poema cinquè d'aquest llibre.

Finalment, acabant aquest breu recorregut per l'obra poètica de Riera, el 1992 publicà *El pis de la badia*. Aquesta obra suposa un retorn a la més estricta poesia amorosa íntima i subjectiva. Com afirma Pere Rosselló Bover "tot el llibre és presidit per l'anàlisi de la relació entre el "jo" del poeta i el "tu" de l'estimada,

Nai. (...) La consciència de la brevetat del temps i de la progressiva proximitat de la mort, quan el poeta està a punt d'entrar a la darrera fase de la vida, esdevenen constants en aquest llibre i, un cop més, es tradueixen en una rotunda reivindicació de la necessitat de fruit la vida i de la recerca de la felicitat". Amb *El pis de la badia* es clou l'obra poètica de Riera i, a la vegada, tot un cicle que s'havia encetat amb *Poemes a Nai*.

"Vull dirigir-me a tu pels camins del poema", escriu l'autor en aquest últim llibre de poesia i, sens dubte, pels camins recorreguts de la seva poesia ens deixà tota una defensa de la individualitat, de l'home, un homenatge a la bellesa, tot un cant a l'amor, a Nai, a través d'una poètica del cos i d'una paraula ben llaurada.

La narrativa

Miquel Àngel Riera es va iniciar tard en el terreny de la novel·la. Però en els seus inicis, quan començava també a produir algun vers en castellà, també havia conreat alguns escrits en prosa. Fruit d'aquesta activitat és el conte *El espantapájaros* que guanyà, al 1951, un premi convocat pel setmanari local Arriba i on posteriorment fou publicat.

No serà fins vint anys després que Riera torna a la prosa. Durant aquest període s'havia dedicat exclusivament a la poesia. Al 1971 Riera enllesteix la seva primera novel·la *Fuita i martiri de Sant Andreu Milà*. L'escriu durant l'estiu, d'una tirada. Ell mateix es refereix a la duresa de l'experiència: "El vaig redactar, de primera intenció, en vint i nou dies: no dormia, no menjava, no sortia, just escrivia". Aquesta novel·la fou editada al 1973 i dedicada a la memòria del seu pare. Llompart destacà al pròleg que "és una novel·la bella en tots i cada un dels seus registres" que és "capaç d'una fonda plasticitat minuciosa que arriba a cristalitzar en pàgines memorables, dignes de figurar a la més exigent antologia". L'obra fou molt ben rebuda per la crítica. La novel·la suposa una reflexió entorn del dolor, de la necessitat d'estimar els altres i de sobreviure en ells més enllà de la mort. El text reflecteix la presència d'un paisatge casolà, mallorquí, que també trobarem a les novel·les següents.

Aquesta obra es traduí al txec al 1988, al gallec al 1992 i al castellà al 1994.

Morir quan cal és el seu segon títol i inicia una trilogia que té com a rerafons ambiental la Guerra Civil. La novel·la es centra en el procés que segueix el protagonista adolescent en descobrir el món dels adults, evolució que, com afirma Pere Rosselló Bover, "té molt a veure amb el refús de la intolerància i de la hipocresia de la societat de la postguerra que el jove Miquel Àngel Riera havia advertit". A *Morir quan cal* Riera insisteix en els mateixos eixos temàtics

que a l'obra anterior: la solitud, el jo i els altres etc. però aquí aprofundeix especialment en la comunicació entre els éssers humans.

El conjunt de novel·les iniciat per Riera tindrà una continuïtat amb els dos títols posteriors redactats entre el 1975 i el 1982. El seu tercer títol, *L'endemà de mai*, és una continuació directa de la història de *Morir quan cal* on l'autor descriu, amb prou duresa, la repressió exercida durant la Guerra Civil a partir de testimonis que recull del seu entorn. A *L'endemà de mai* Riera explora, més que mai, el tema de la mort, un tema que anirà creixent progressivament dins la seva obra. No es tracta d'una obra documental, sobre un fet bèl·lic, sinó de la descripció d'una vivència dolorosa, íntima i personal.

La concepció de l'home és cada vegada més dual: un ésser que es troba a mig camí entre l'àngel i la bèstia, un tema, aquest, molt present també a la seva obra poètica. El crític Miquel Pairoli assenyala que "L'endemà de mai és una novel·la marcadament lenta, minuciosa fins a l'extrem en la descripció dels actes i de la davallada física i psíquica dels personatges". Aquesta obra també fou traduïda al txec i objecte d'una versió cinematogràfica realitzada per Antoni Riera Nadal al 1983.

Al 1979 es publica un recull de catorze contes sota el títol *La rara anatomia dels centaures*. Aquest conjunt ens mostra, enmig de la descripció més aviat tràgica de la prosa que presideix la seva novel·lística, un aspecte més enllaçat amb el sentit de l'humor. Aquest punt humorístic es fa present en els relats tot i que es combina amb la presència dels fets extraordinaris i màgics així com un desenllaç sovint marcat per la tragèdia. No oblidem la referència del títol al ser mitològic del centaure el qual encarna la dualitat que representa la reunió de l'home i la bèstia. Alguns d'aquests relats foren traduïts al rus, a l'anglès i a l'alemany i, naturalment, al castellà.

Panorama amb dona seria el proper títol que tancaria, d'alguna manera, el camí encetat amb *Andreu Milà*. *Panorama amb dona* neix d'un episodi lateral de la novel·la precedent i clou el cicle centrat en uns personatges del món rural mallorquí durant la guerra civil. Cal destacar que el personatge central és ara femení i es caracteritza per la vitalitat i per la positivitat com a resposta immediata davant un món dominat per la violència, pel dolor i pel mal.

"Lo que a ella li esqueia –escriu Riera quan descriu el personatge, na Biela de Sa Vinya Nova- no era pensar, sinó fer coses. Ja li deia sa mare, comuna com ella, que ja no l'havia de veure casada, pobreta de Déu, tanta dèria que en duia: "Tu deus ser filla meva i d'un mànec d'uixol: en lloc d'un infant vaig parir una eina'"

Amb *Panorama amb dona* l'autor aprofundeix amb la psicologia col·lectiva del poble durant la guerra. Descriu la por de la gent a la repressió. El llenguatge, en aquesta obra, esdevé més directe i ric que en les anteriors novel·les. A *Panorama amb dona* la qualitat de la prosa és excel·lent i l'anàlisi psicològica dels personatges ens permet envestir tota una anàlisi de la condició humana.

Riera publica al 1987 *Els déus inaccessibles*. Amb aquest títol l'autor inicia una nova trajectòria en la seva obra. La seva narrativa evolucionarà envers plantejaments més propers a la seva poesia. Influït per la millor narrativa europea del segle XX (Proust, Mann, Woolf, Hesse, Yourcenar, etc...) l'autor hi analitza la necessitat humana de la bellesa i de l'amor. En aquesta obra, el protagonista, un rector d'un poble de la serra, es sent atret per un adolescent que encarna la idea de la gràcia. *Els déus inaccessibles* suposa una reflexió sobre la submissió de l'home davant la bellesa i, al capdavall, una reivindicació dels sentits i de la "terrenalitat".

L'última novel·la que publicà Riera fou *Illa Flaubert*. Una obra que, en paraules de Pere Rosselló Bover, és "una anàlisi de les actituds de l'home davant la solitud i la mort". El protagonista es refugia en el far d'una illa abandonada en un procés de recerca de la soledat com a única via per combatre el poder degradador del temps. Riera s'enfonsa en una reflexió de caire universal i dóna llum a una obra colpidora, plena de matisos, que sens dubte aporta una visió personal des d'uns postulats narratius propers als grans mestres de la literatura contemporània: Proust, Mann, Wolf, Yourcenar.

Illa Flaubert tindrà molt d'èxit entre la crítica i els lectors i obtindrà diversos premis. A més, suposarà una revitalització de la seves obres anteriors a partir de la reedició, a través de l'editorial Destino, de diversos títols traduïts al castellà.

L'any 1995 s'editava la seva última obra, el volum de contes *Crònica lasciva d'una decadència* on continua els postulats iniciats al seu anterior volum de contes i on també hi trobam presents altres temes habituals a les seves darreres obres. En aquest volum però es fa més present la ironia i l'humor, amb els quals Riera aconsegueix un to caracteritzat per un cert distanciament dels fets.

Conclusió

He considerat necessari fer aquest breu recorregut per l'obra literària d'aquest gran escriptor perquè crec que és la seva obra, la seva paraula, el seu corpus literari allò que el situa en el punt on només podem retre-li homenatge i expressar-li admiració. Riera no és només un bon escriptor. Riera és, a més de novel·lista, un gran poeta. I aquesta doble capacitat no és molt freqüent. Riera va ser capaç de fer una prosa plena de visions poètiques, amb una especial capacitat per a la introspecció i la descripció psicològica. L'univers de Riera esdevé

personal i íntim, reflexiu i tràgic. L'obra literària de Miquel Àngel Riera situa les lletres manacorines ben enmig de la literatura contemporània més rellevant. Riera beu, com hem vist, dels grans autors de la literatura europea i aporta, amb la seva obra, una mirada i un llenguatge arrelat amb la nostra realitat, en el nostre paisatge, fins i tot en la nostra expressió oral. Les expressions, la musicalitat, els matisos de la seva prosa, desprenen aquest aire tan nostre, tan proper a la nostra realitat, que ens fa sentir un goig especial descobrir com els seu poemes i els seus relats foren, i són, tan valorats, tan premiats i tan ben considerats per la crítica i els lectors.

Per aquest fet moltes de les seves obres han estat traduïdes a diferents idiomes (castellà, francès, anglès, txec, gallec). La seva escriptura, enllestida a casa nostra, entre Manacor i Porto Cristo, ofereix una reflexió i una sensibilitat l'interès de la qual ultrapassa les nostres contrades. La seva obra acaba sent una reflexió de caràcter universal sobre els grans temes que determinen la condició humana.

Cal insistir en aquesta vocació universal de la seva literatura i ressenyar l'interès que ha generat. Les seves obres han donat peu a més d'una seixantena d'articles o estudis dedicats a la comprensió i aprofundiment de la seva aportació literària. Autors com Pere Rosselló Bover, Isidor Cònsul, Àlex Broch, Maria Aurèlia Capmany, Carme Arnau, Francisco Diaz de Castro, Miquel Dolç, Pau Gilabert, Josep Maria Llompart, Vicenç Llorca, Miquel Pairoli, Jordi Pinell i Francesc Vallverdú, entre d'altres, han dedicat part de la seva activitat intel·lectual a l'estudi i valoració de l'obra de Miquel Àngel Riera.

Finalment, els premis atorgats a Riera són prou importants i nombrosos:

- Premi Joan Alcover 1974 de poesia, per *La bellesa de l'home*
- Premi Sant Jordi 1973, per *Morir quan cal*
- Premi de la Crítica de "Serra d'Or" 1975, per *Morir quan cal*
- Premi Nacional de la Crítica de Narrativa Catalana 1979, per *L'endemà de mai*
- Premi de la Crítica "Serra d'Or" 1984, per *Panorama amb dona*
- Premi Nacional de Literatura Catalana 1986, per *Els déus inaccessibles*
- Premi Josep Pla 1990, per *Illa Flaubert*
- Premi Ciutat de Barcelona 1990, per *Illa Flaubert*
- Premi Joan Creixells 1990, per *Illa Flaubert*
- Premi de la Crítica 1990, per *Illa Flaubert*
- Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1989)

És clar i evident que la literatura catalana, els seus crítics, els seus estudiosos i bons coneixedors, han deixat l'obra de Miquel Àngel Riera al punt més alt de la

seva consideració. Em cal insistir en que la seva obra ha estat valorada fins al punt de ser nominada al 1987 pel PEN Club a la candidatura al Premi Nobel.

Crec que l'Ajuntament de Manacor, en representació de tots els manacorins i manacorines, té el deure i la satisfacció, la necessitat i el més alt honor de nomenar fill il·lustre a Miquel Àngel Riera, aquest il·lustre escriptor, aquest gran poeta, un home compromès i seduït per les paraules, per la bellesa, per la creació. Un home que ens ha deixat un llegat literari sense el qual tampoc Manacor seria el que és, ja que, d'alguna manera, també el nostre poble restarà per sempre immers en els seus escrits i convertit així en figura literària, en part substancial d'unes de les millors pàgines de la literatura catalana i de la literatura universal.

Manacor, 1 de desembre de 2009

BIBIOGRAFIA

Miquel Àngel Riera i Nadal va néixer dia 29 d'abril de 1930 a Manacor en el si d'una família benestant. Tot i que els pares tenien una certa inclinació a la música i un avantpassat havia estat un conegut glosador manacorí, cap dels seus avantpassats no havia seguit estudis superiors.

En plena infantesa va viure la Guerra Civil, que fou especialment dura a la comarca de Manacor. Estudià el batxillerat al Col·legi Ramon Llull de Manacor, tot patint les mancances del sistema educatiu dels primers anys del franquisme. A poc a poc, va anar descobrint pel seu compte la passió per la literatura, que va poder compartir amb altres joves manacorins, com Jaume Vidal Alcover o Guillem d'Efak.

Acabat el batxillerat, Miquel Àngel Riera va començar els estudis de Dret com a alumne lliure a la Universitat de Barcelona (1947), carrera que després continuaria a Granada i a Salamanca. Cap al 1948, amb motiu d'un viatge a Barcelona, va llegir per primera vegada el *Romancero gitano* i el *Libro de poemas*, de Federico García Lorca, que el varen impressionar. Posteriorment, va conèixer l'obra de Vicente Aleixandre i de Pedro Salinas, poetes que l'influïren profundament. Com en altres poetes mallorquins de la postguerra, la Generació del 27 va marcar els inicis de la seva producció poètica.

Va publicar alguns poemes en castellà a un setmanari local. Fruit de les lectures d'aquests anys són cinc llibres inèdits en castellà (*Horas en blanco*, *Las sandalias de Atenea*, *Amigo lejano*, *Por el frontis del ocaso en el monte i Inventario previo*) a partir dels quals va elaborar una selecció titulada *El ángel y otros indicios*, que tampoc no es va arribar a editar. Igualment, en aquesta època va escriure un poemari en català, *Bolles de fang*, que tampoc no va veure

la llum. Algunes de les seves poesies varen aparèixer a la revista “Poesía Nueva” i a l’Antología Poética 1952 de la revista “Rumbos”. També un dels seus reculls va quedar entre els finalistes del prestigiós premi Adonais.

El 1957 va començar un poemari en català, Poemes a Nai, que no va sortir fins el 1965. Això no obstant, va causar un fort impacte en el món literari mallorquí. Seguiren uns anys de silenci fins el 1969, dedicats sobretot a les feines professionals com a gestor administratiu.

Pel mes d’octubre de l’any 1964 es casà amb Roser Vallès, una persona intel·ligent i d’una vasta cultura, la dona que li féu costat i que l’acompanyà al llarg de tota la vida, amb la qual tingué tres fills: en Miquel Àngel, na Maria del Mar i na Roser.

Entre 1969 i 1970 escriu el poemari Biografia, que no es va publicar fins el 1974, després d’ésser sotmès a una intensa reelaboració. Amb Biografia s’inicia una nova etapa en la poesia de Riera, caracteritzada per un llenguatge més directe i allunyat de la sumptuositat i l’onirisme inicials, apresos d’Aleixandre. El varen seguir dos llibres escrits pràcticament a continuació de Biografia; La bellesa de l’home (redactat entre 1971 i 1972, premi Joan Alcover 1974, publicat el 1979) i Paràbola i clam de la cosa humana (escrit en 1973 i editat en 1974). També va editar Poemes de l’enyorament (1972), unes versions en català de poemes de Rafael Alberti.

L’any 1971, sota el patrocini de la Caixa de Balears, va crear la col·lecció de poesia El Turó i el 1979 va promoure la col·lecció Tià de Sa Real, llibres que va dirigir fins a la mort.

Paral·lelament als dos últims poemaris esmentats, Miquel Àngel Riera va començar a conrear la novel·lística. El 1971 va redactar Fuïta i martiri de Sant Andreu Milà (1973), la seva primera novel·la, i dos anys més tard va acabar Morir quan cal (1974; premis Sant Jordi 1973 i de la Crítica de <Serra d’Or> 1975). En el marc de la creació literària, els inicis dels anys 70 varen representar el seu relançament com a escriptor més enllà de l’àmbit estrictament mallorquí. Després d’aquestes novel·les varen aparèixer L’endemà de mai (1978; Premi Nacional de la Crítica de Narrativa Catalana 1979) i Panorama amb dona (1983; premi de la Crítica de <Serra d’Or> 1984). Totes quatre formen un cicle, no sols per la imbricació dels personatges i dels esdeveniments o pel rerefons de la Guerra Civil, sinó pel fet d’ésser una meditació entorn de l’ésser humà en una situació límit. A aquestes novel·les cal afegir el volum de relats titulats La rara anatomia dels centaures (1979).

Els anys 80 i 90 varen representar la consolidació de la seva feina com a escriptor. Va publicar els poemaris Llibre de benaventurances (1980) i El pis

de la badia (1992); les novel·les *Els deus inaccesibles* i *Illa Flaubert* (1990; premi Josep Pla 1990, Ciutat de Barcelona, Joan Creixells i de la Crítica) i el recull de contes *Crònica lasciva d'una decadència* (1995). També el 1985 es varen recollir els seus llibres de poemes publicats aleshores al volum *Tots els poemes* (1967-1981).

La majoria de les seves novel·les i llibres de relats foren traduïts al castellà i alguns al txec, a l'alemany, al rus i a l'anglès. També varen començar a aparèixer estudis aprofundits sobre els seus llibres, especialment les aportacions de Pere Rosselló Bover de les quals destaca *L'escriptura de l'home* (1982). La seva obra literària va rebre reconeixements públics, com la nominació pel PEN Club a la candidatura al Premi Nobel (1987) i la Creu de Sant Jordi (1989).

Quan estava en la plenitud de la seva dedicació a la literatura, el 20 de juliol de 1996, Miquel Àngel Riera va morir a causa d'un càncer detectat just dos mesos abans.

L'any següent es va publicar un llibre col·lectiu d'homenatge, *La claror que us don* (1997) i *Fotobiografia*, de Francesc Amengual, també el 1997.

L'any 2004 Edicions del Salobre va enllestir la publicació del recull de la seva *Obra Poètica Completa* (1953-1993) i al 2008 edità *l'Obra Narrativa* que recull el conjunt de les seves novel·les i contes. També existeix una discografia al voltant de la seva obra: els *Poemes a Nai* són recitats i musicats per Joan Biblión, Lluís Massanet i Pep Tosar. Així com també *A Doble espai*, un muntatge de poemes de Miquel Àngel Riera i Damià Huguet realitzat per Gom Teatre, i també hi ha una versió cinematogràfica de *L'endemà de mai*, dirigida per Antoni Riera Nadal, el seu germà (Manacor, 1983). L'octubre de 2006 l'Ajuntament de Manacor va programar tot un conjunt d'actes d'homenatge a la seva memòria.

Manacor, 1 de desembre de 2009. Isabel Febrer Gelabert”.

CONCLUSIONS DE LA FISCAL Sra. Júlia Roman Quetglas:

“Família Riera Vallès, amics i amigues de Miquel Àngel Riera, poetes, narradors, lletraferits, senyor Batle-President de l'Il·lm. Ajuntament de Manacor, regidores i regidors, senyores i senyors:

Finalment, sí. Avui l'Ajuntament de Manacor es reuneix en sessió plenària extraordinària, per proclamar l'escriptor Miquel Àngel Riera fill il·lustre del seu poble. Després de la presentació de la seva persona i de la seva obra, ens cal, com a fiscals, analitzar el perquè de tot plegat.

En primer lloc, ens formulem la següent pregunta: necessita Miquel Àngel Riera que l'Ajuntament de Manacor l'anomeni fill il·lustre?

Rotundament, no. El poeta i narrador manacorí Miquel Àngel Riera i Nadal, desaparegut prematurament el dia de Santa Margalida de 1996, ja gaudeix des de fa molts anys del reconeixement unànim del món literari tant a nivell nacional com internacional. Els crítics contemporanis a Miquel Àngel Riera van destacar l'originalitat i la perfecció estilística del seu llenguatge; així ho considerà l'escriptor manacorí Guillem Vidal i Oliver. Per la seva banda, Maria Aurèlia Capmany l'eleva a la categoria de poeta novel·lista. Al llarg de la seva vida rebé els premis literaris més prestigiosos. Tornarem a recordar-los, perquè és excepcional: el Sant Jordi (1973), el Joan Alcover de Poesia (1974), el de la Crítica Serra d'Or, en dues ocasions (1975 i 1984), el Nacional de la Crítica de la Narrativa Catalana (1978), el Nacional de Literatura Catalana (1988), el Josep Pla (1990), el Ciutat de Barcelona (1990), el Joan Crexells (1990), i el de la Crítica (1990).

El reconeixement internacional al conjunt de la seva obra es produí l'any 1987, quan va ser nominat pel Pen Club Català a la candidatura del Premi Nobel de Literatura. Poc després, el 1989 va rebre la Creu de Sant Jordi, la més alta consideració nacional concedida per la Generalitat de Catalunya.

La seva obra poètica i narrativa ha estat traduïda a moltes llengües estrangeres, i els seus llibres figuren als prestatges de les biblioteques del món; entre d'altres, a la Biblioteca Nacional d'Estocolm.

La valoració de la seva obra no ha minvat amb el temps; ans el contrari, els diferents estudis han contribuït a situar-la en els llocs més alts de la creació literària. Pere Rosselló Bover, l'estudiós més important, sintetitza l'efecte de Miquel Àngel Riera en el pòrtic de la seva biografia. Escriu:

“ Miquel Àngel Riera aposta per una obra de qualitat, elaborada sense presses i des d'uns pressupòsits molt personals, que resisteixi el pas del temps. El resultat és un conjunt de sis poemaris, sis novel·les i dos llibres de relats breus que constitueixen algunes de les fites més importants de la literatura catalana de la segona meitat del segle XX. La seva atenció per l'ésser humà, que ha begut de les fonts de més qualitat de la literatura europea contemporània, el converteixen en un escriptor l'interès del qual sobrepasa totes les fronteres, tant geogràfiques i lingüístiques com personals. Per l'originalitat i per la perfecció estilística, la seva producció ha merescut el reconeixement unànim de la crítica i dels lectors”

La crítica ens ha permès conèixer el valor de la seva obra. Però, és Miquel Àngel Riera qui ens revela la transcendència de l'escriptura. A pregunta d'Antoni Miquel Planes, explicà el què significava per ell escriure, regalant-nos una de les millors definicions del que suposa l'ofici de la creació literària, i que ha servit d'exemple a tants dels seus deixebles. L'escriptura és:

“Sobretot és un exercici encaminat a fer una cosa que no se fer, encara que la possibilitat de poder arribar a aprendre’n em té seduït des de la infància. Vaig tenir una gran precocitat per adonar-me que, entre aquelles coses que pot fer un home amb el seu cos i el seu intel·lecte, no hi ha res més il·lustre que la creació literària. [...] El llistó d’escriure bé és arribar a tenir la sensació d’haver fet una obra que representi una veritable aportació a una cultura que estim molt, com la catalana, i que a més a més, tenguí unes garanties sòlides de sobreviure’m.[...] El que passa és que tenc un respecte molt gran pel que fa al fenomen de la creació literària. Orquestrar una paraula per a la creació d’un poema o una novel·la fa que el fet de ser escriptor sigui una cosa tan il·lustre que m’ha fet arribar a la conclusió que un escriptor, per definició, no existeix. No hi ha un escriptor dolent, perquè si és xerec ja no ho és. Només s’és escriptor quan de la utilització d’aquest material màgic s’ha fet un ús tan noble que la paraula escriptor passa de ser un substantiu a ser un adjectiu”.

Riera tampoc va ser un escriptor que visqués tancat en una torre d'ivori particular, allunyat de tot. Ans al contrari. L'autor manacorí impulsà la literatura mallorquina creant i dirigint la col·lecció de poesia *El Turó* i la col·lecció de narrativa *Tià de Sa Real*. Gràcies a elles, i com a homenatge al seu fundador, l'Obra Social de Sa Nostra fundà el premi de Poesia Miquel Àngel Riera. Aquesta vessant social, de compromís, de voler donar a conèixer autors joves i novells l'honora com a escriptor i com a persona. No oblidem mai a Blas d'Otero quan va afirmar que *“la poesia és una arma carregada de futur”*. Hi ha futur, hi ha poetes.

I el compromís real de Riera amb el seu país queda palès amb la dedicatòria d'un dels seus poemaris, *Paràbola i clam de la cosa humana*, a on treballa la poesia social:

“ Al més travessat i dolorós dels meus vicis: el poble català, enmig del qual vaig néixer, visc i esper un dia, si la merec, trobar la pau per bé morir”

Per tant, Miquel Àngel Riera ja té el reconeixement crític de la seva obra, l'agraïment dels seus deixebles i la veneració incondicional dels seus lectors i del seu país, del seu vici. No necessita res més.

I ara ens formulem una altra pregunta: necessita Manacor que es proclami a Miquel Àngel Riera fill il·lustre del seu poble?

Rotundament, sí. Manacor necessita proclamar fill il·lustre al seu escriptor: per justícia, per dignitat històrica, per convertir-se definitivament en un poble com cal, que honora a les persones que l'han fet gran i que l'han ajudat a créixer intel·lectualment i espiritualment.

En l'àmbit local, Riera va rebre el Reconeixement de Mèrits de l'Escola Municipal de Mallorca (1984) i se li concedí l'A d'Or de l'Associació Cultural S'Agrícola. Va ser homenatjat per l'Ajuntament l'any 2006 amb la dedicació d'una setmana d'actes. Feia deu anys de la seva mort. Enguany, l'IES Mossèn Alcover decidí posar el seu nom a la biblioteca del centre: Biblioteca Miquel Àngel Riera, sens dubte l'homenatge més sentit. El 2008 el Govern de les Illes Balears li concedí la Medalla d'Or de les Illes Balears.

Però mancaven nosaltres, la classe política. Ai las, els polítics! Ai las, Ajuntament de Manacor! El poeta ens dóna la seva visió subjectiva de la nostra col·lectivitat als "*prohoms, potser déus*" que tenen cura "*del regiment de la cosa pública*". I ara a nosaltres ens toca fer justícia amb l'escriptor, la seva obra i la seva família.

La galeria de fills il·lustres de Manacor està copada per religiosos, militars i polítics. Tots homes de batalla, amb biografies carregades de fets excepcionals. Avui obrim aquesta galeria a un escriptor. Per tant, reconeixem els mèrits d'una persona a partir del seu llegat més íntim i, a l'hora, més universal: la seva obra escrita.

Miquel Àngel Riera mereix el reconeixement, el record i la perdurabilitat del seu poble. Pel seu impuls a la creació literària en català i per la seva obra absolutament vigent i de gran qualitat. Perquè la seva obra de vocació universal està forjada en la nostra realitat més propera, i per això, tenim el privilegi de copsar el seu llenguatge, la intensitat dels seus matisos. Perquè en la literatura de Miquel Àngel Riera hi trobam la millor paràbola i la més bella descripció del paisatge humà de la postguerra a Mallorca i, després, la seva obra poètica esdevé un clam a la llibertat. Reconeixem Miquel Àngel Riera pel seu art. L'home que va escriure: <<La bellesa de l'home és que crea bellesa>> ha de tenir un lloc il·lustre en la memòria de Manacor.

Atesa la transcendència literària i cultural de Miquel Àngel Riera i atès que compleix els requisits que estableix el Reglament d'Honors i Distincions de l'Ajuntament de Manacor, Miquel Àngel Riera és mereixedor de ser nomenat Fill Il·lustre. Manacor ja és un poble un poc més digne.

Manacor, 19 de desembre de 2009. Signat: Júlia Roman Quetgles, portaveu del Grup Municipal Socialista".

El Ple de l'Ajuntament acorda per unanimitat:

Proclamar al Sr. Miquel Àngel Riera Nadal fill il·lustre de la ciutat de Manacor, que gaudirà, a títol pòstum, dels honors i distincions que tenen els regidors; i autoritzar al batle president perquè disposi quan estimi convenient per a l'efectivitat d'aquest acord, fixant la realització de l'acte públic establert a l'extracte cerimonial indicat a l'article 18 del Capítol VII del Reglament municipal de concessió d'Honors i distincions.

El batle agraeix als quatre regidors que han intervingut en el procés de proclamació de fill il·lustre i de fill adoptiu, a l'igual que a les formacions polítiques pel consens que s'ha arribat. Recorda que aquestes proclamacions no arriben mai tard, sinó en el moment just, fruit, precisament, del consens. Amb aquest acord recalca que tenim, la ciutadania, dos motius que ens orgulleixen, dona l'enhonorabona a tots els familiars. Per acabar, felicita els bons nadals a tots els assistents.

El president aixeca la sessió, de la qual estenc aquesta acta, en paper numerat pel Govern de les Illes Balears números 0421475 al 0421488, ambdós inclosos.

El secretari general

El batle president

Antoni Benlloch Ramada

Antoni Pastor Cabrer